

Kompetenciaalapú mérés – 2009/2010.
TÖRTÉNELEM – 9. évfolyam
 A változat

Az iskola bélyegzője:

Az MFFPPTI nem járul hozzá a feladatok részben vagy egészben történő üzleti célú felhasználásához!

Az osztály betűjele:

Tanév végi osztályzat történelemből:

1. Jellemezd Kossuth Lajost, milyen ember, milyen történelmi személyiség lehetett!

a) személyes tulajdonságai:

b) származása:

c) az országgal kapcsolatos véleménye a száműzetésben:

.....

d) a forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos álláspontja:

.....

1.	
2.	
3.	
4.	

2. Írj három problémát, gondot a magyar és a világtörténelemből arra, hogy az adott probléma megoldásában milyen nagy jelentőséggel bírt egy ember helytállása!

	Probléma	Helytálló személy	Helytállás erkölcsi magyarázata
Pl.	<i>Lipót abszolutizmusa</i>	<i>II. Rákóczi Ferenc szabadságharca</i>	<i>Főnemesként a parasztságon és a jobbágy-ságon is segíteni akar, sőt függetlenséget is szeretett volna</i>
1.	a)	b)	c)
2.	d)	e)	f)
3.	g)	h)	i)

5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	

3. Az adatok elemzéséből milyen következtetésekre jutsz az 1950-es évek nemzetközi politikáját tekintve? **Írd az országok betűjelét a kérdések utáni pontsorra!** Soronként több ország betűjelét is írhatod.

*A nagyhatalmak teljes és egy főre jutó bruttó nemzeti termelése 1950-ben
(1964-es dollár árfolyam)*

Ország	GNP összesen (milliárdokban)	1 főre jutó GNP
A) Egyesült Államok	381	2536
B) Szovjetunió	126	699
C) Egyesült Királyság	71	1393
D) Franciaország	50	1172
E) Nyugat-Németország	48	1001
F) Japán	32	382
G) Olaszország	29	626

- a) Melyik vesztes országot segítették meg legjobban a győztesek a háború után, hogy felvevőpiac legyen?
- b) Mely országok gyengültek meg vesztesként legjobban a háborúban?
- c) Mely országok szenvedtek nagy kárt a háború alatt, majd azt követően ütemesen gazdagodtak?
- d) Mely országok gazdagodtak vagy erősödtek meg legjobban a háborúban és az azt követő évtizedekben?

14.	
15.	
16.	
17.	

4. **Írd az egyes fogalmak betűjelét a négy témakör neve alá!**

- A) Céhek
- B) Jogilag egységes jobbágyság
- C) A pápa és a német császár háborúja
- D) Vendékként keleten dolgozó, hospes
- E) Rendi állam
- F) Zsellér
- G) Román stílus
- H) Termelési mód
- I) Lovagi kultúra

Gazdaság	Társadalom	Politika	Műveltség

18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	

5. Válaszolj az 1930-as évek elején Gömbös Gyula miniszterelnöksége alatt egyes társadalmi csoportok külpolitikai véleményére vonatkozó kérdésekre!

a) Milyen gondolatok voltak a legfontosabbak az 1930-as évek elején a lecsúszott nagybirtokosok és nagytőkések számára?

.....

.....

b) Milyen volt az 1930-as évek elején a magyar nagybirtokosok és nagytőkések viszonya Németországhoz?

.....

.....

c) Mi jellemezte az 1930-as évek elején a magyar nagybirtokosok és nagytőkések családi kapcsolatait?

.....

.....

27.	
28.	
29.	

6. Keresd meg a következő események közötti ok-okozati összefüggést!

Okozat (következmény)

A) Parasztfelkelés (szabadságharc). Köznemesi csatlakozás.

B) A jobbágyság több kedvezményt vár Thökölytől.

C) 1707., Ónodi országgyűlés (trónfosztás, a jobbágy és a nemes is adózik).

D) 1711., Szatmári béke (a rendi országgyűlés és a nemesi megye működésének ígéretével).

E) Tiszaháti felkelés Esze Tamás vezetésével.

	Ok (előzmény)	Okozat betűjele
1.	1705., Széchenyi országgyűlés (rendi szövetség létrejötte).	
2.	Rákóczi személyes fejlődése. Kevés császári csapat az országban. Rákóczi adómentességet ígér a jobbágyoknak.	
3.	Kb. 1700., Magyarországon erős királyi hatalom. Nagy adók. A sereg beszállásolása.	
4.	Rendi sérelmek (a nemesi vármegyék hatalmának megvonása).	

30.	
31.	
32.	
33.	

7. Melyik eseményhez melyik helyszín tartozik, és miért? **Párosítsd az eseményeket a helyszínekkel és okokkal!**

Helyszín	Az esemény oka és összefüggése (mi, miért ott és miért úgy történt?)
A) 1848., Pest-Buda	1) A földesurak differenciálódása
B) Kr.e. 492., Salamis	2) Tőkekoncentráció, manufaktúrák, feltalálási igény és kedv, a polgárság gazdagodni akar.
C) XIX. század első fele Nyugat-Európa	3) Gazdasági fejlődés után a nemesség és a polgárság is politikai hatalmat akar.
D) 1000., I. István Székesfehérvár	4) Észak-Itália függetlenséget és egységes piacot akar (az olasz egység III. Napóleon segítségével, népszavazással és Garibaldi fegyveres harcával valósul meg).
E) 1861., Róma	5) A görögök gazdaságilag erősebbek és hazájukat védik.
F) 1295., Anglia	6) II. József felvilágosult abszolutizmusa a nemesség és a feudalizmus megtartása mellett, a gazdaságot akarta kapitalizálni.
G) Kr.e. 510., Róma	7) Hunyadi hadserege: familiáris lovas, huszita zsoldos tűzér, gyalogos jobbágy.
H) 1790., II. József, Bécs	8) Közigazgatási egységekre bontás kell az erős állam irányításához.
I) 1456., Nándorfehérvár	9) A gazdag patríciusok elűzik a 7. etruszk királyt.

Esemény	A helyszín betűjele	Az ok és összefüggés sorszám
Arisztokratikus köztársaság kialakulása Itáliában		
I. ipari forradalom		
Egységes olasz állam. Victor Emánuel lesz a király		
Türelmi rendelet, nemesi adóztatás, német hivatalos nyelv		
A magyarok győzelme 70 évre a török felett		
A Magna Charta kikényszeríti Angliában a kétkamaras parlamenti		
A görögök győzelme a perzsák felett		
44 királyi vármegye kialakulása, élén a várispánnal		

34.	
35.	
36.	
37.	
38.	
39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	

Kompetenciaalapú mérés – 2009/2010.
TÖRTÉNELEM – 9. évfolyam
B változat

Az iskola bélyegzője:

Az MFFPPTI nem járul hozzá a feladatok részben vagy egészben történő üzleti célú felhasználásához!

Az osztály betűjele:

Tanév végi osztályzat történelemből:

1. Az adatok elemzéséből milyen következtetésekre jutsz az 1950-es évek nemzetközi politikáját tekintve? **Írd az országok betűjelét a kérdések utáni pontsorra!** Soronként több ország betűjelét is írhatod.

*A nagyhatalmak teljes és egy főre jutó bruttó nemzeti termelése 1950-ben
(1964-es dollár árfolyam)*

Ország	GNP összesen (milliárdokban)	1 főre jutó GNP
A) Egyesült Államok	381	2536
B) Szovjetunió	126	699
C) Egyesült Királyság	71	1393
D) Franciaország	50	1172
E) Nyugat-Németország	48	1001
F) Japán	32	382
G) Olaszország	29	626

- a) Mely országok gyengültek meg vesztesként legjobban a háborúban?.....
- b) Melyik vesztes országot segítették meg legjobban a győztesek a háború után, hogy felvívópiac legyen?
- c) Mely országok gazdagodtak vagy erősödtek meg legjobban a háborúban és az azt követő évtizedekben?.....
- d) Mely országok szenvedtek nagy kárt a háború alatt, majd azt követően ütemesen gazdagodtak?.....

1.	
2.	
3.	
4.	

2. Jellemezd Kossuth Lajost, milyen ember, milyen történelmi személyiség lehetett!

- a) származása:
- b) személyes tulajdonságai:
- c) a forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos álláspontja:
- d) az országgal kapcsolatos véleménye a száműzetésben:

5.	
6.	
7.	
8.	

3. Melyik eseményhez melyik helyszín tartozik, és miért? **Párosítsd az eseményeket a helyszínekkel és okokkal!**

Helyszín	Az esemény oka és összefüggése (mi, miért ott és miért úgy történt?)
A) 1456., Nándorfehérvár	1) A gazdag patríciusok elűzik a 7. etruszk királyt.
B) Kr.e. 492., Salamis	2) Gazdasági fejlődés után a nemesség és a polgárság is politikai hatalmat akar.
C) 1000., I. István Székesfehérvár	3) Tőkekoncentráció, manufaktúrák, feltalálási igény és kedv, a polgárság gazdagodni akar.
D) XIX. század első fele Nyugat-Európa	4) Észak-Itália függetlenséget és egységes piacot akar (az olasz egység III. Napóleon segítségével, népszavazással és Garibaldi fegyveres harcával valósul meg).
E) 1861., Róma	5) A görögök gazdaságilag erősebbek és hazájukat védik.
F) 1790., II. József, Bécs	6) II. József felvilágosult abszolutizmusa a nemesség és a feudalizmus megtartása mellett, a gazdaságot akarta kapitalizálni.
G) Kr.e. 510., Róma	7) Közigazgatási egységekre bontás kell az erős állam irányításához.
H) 1295., Anglia	8) Hunyadi hadserege: familiáris lovas, huszita zsoldos tüzér, gyalogos jobbágy.
I) 1848., Pest-Buda	9) A földesurak differenciálódása

Esemény	A helyszín betűjele	Az ok és összefüggés sorszám
A görögök győzelme a perzsák felett		
Arisztokratikus köztársaság kialakulása Itáliában		
44 királyi vármegye kialakulása, élén a várispánnal		
A Magna Charta kikényszeríti Angliában a kétka- marás parlamentet		
A magyarok győzelme 70 évre a török felett		
Türelmi rendelet, nemesi adóztatás, német hivatalos nyelv		
I. ipari forradalom		
Egységes olasz állam. Victor Emánuel lesz a király		

9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	

4. Írj három problémát, gondot a magyar és a világtörténelemből arra, hogy az adott probléma megoldásában milyen nagy jelentőséggel bírt egy ember helytállása!

	Probléma	Helytálló személy	Helytállás erkölcsi magyarázata
Pl.	<i>Lipót abszolutizmusa</i>	<i>II. Rákóczi Ferenc szabadságharca</i>	<i>Főnemesként a parasztságon és a jobbágy-ságon is segíteni akar, sőt függetlenséget is szeretett volna</i>
1.	a)	b)	c)
2.	d)	e)	f)
3.	g)	h)	i)

25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	

5. Írd az egyes fogalmak betűjelét a négy témakör neve alá!

- A) A pápa és a német császár háborúja
- B) Román stílus
- C) Termelési mód
- D) Rendi állam
- E) Vendégként keleten dolgozó, hospes
- F) Lovagi kultúra
- G) Jogilag egységes jobbágyság
- H) Céhek
- I) Zsellér

Gazdaság	Társadalom	Politika	Műveltség

34.	
35.	
36.	
37.	
38.	
39.	
40.	
41.	
42.	

6. Keresd meg a következő események közötti ok-okozati összefüggést!

Okozat (következmény)

- A) 1707., Ónodi országgyűlés (trónfosztás, a jobbágy és a nemes is adózik).
- B) Tiszaháti felkelés Esze Tamás vezetésével.
- C) Parasztfelkelés (szabadságharc). Köznemesi csatlakozás.
- D) 1711., Szatmári béke (a rendi országgyűlés és a nemesi megye működésének ígéretével).
- E) A jobbágyság több kedvezményt vár Thökölytől.

	Ok (előzmény)	Okozat betűjele
1.	Kb. 1700., Magyarországon erős királyi hatalom. Nagy adók. A sereg beszállásolása.	
2.	Rákóczi személyes fejlődése. Kevés császári csapat az országban. Rákóczi adómentességet ígér a jobbágyoknak.	
3.	1705., Széchenyi országgyűlés (rendi szövetség létrejötte).	
4.	Rendi sérelmek (a nemesi vármegyék hatalmának megvonása).	

43.	
44.	
45.	
46.	

7. Válaszolj az 1930-as évek elején Gömbös Gyula miniszterelnöksége alatt egyes társadalmi csoportok külpolitikai véleményére vonatkozó kérdésekre!

a) Mi jellemezte az 1930-as évek elején a magyar nagybirtokosok és nagytőkések családi kapcsolatait?

.....

b) Milyen gondolatok voltak a legfontosabbak az 1930-as évek elején a lecsúszott nagybirtokosok és nagytőkések számára?

.....

c) Milyen volt az 1930-as évek elején a magyar nagybirtokosok és nagytőkések viszonya Németországhoz?

.....

47.	
48.	
49.	